

Valtuustoaloite päiväkotien ja koulujen prosessien tarkistamiseksi epäillyissä kotiväkivaltatapauksissa

Neljävuotias poika menehtyi Joensuussa isäpuolensa aiheuttamiin vammoihin viime kesänä. Pojan kohtalo järkytti syvästi myös espoolaisia. Espoolaiset kävivät sytyttämässä helmikuussa tapauksen oikeudenkäyntien aikoihin kynttilöitä pojan muistolle Tapiolan jääradan tuntumassa. Poika ei olisi menehtynyt, jos tämän päiväkodin ohjaaja olisi reagoinut riittävällä tavalla pojan vastaukseen "Miksi isi kiusaa?", kun pojalta kysyttiin syytä hänen näkyviin vammoihinsa. Päiväkodin ohjaaja jätti viestin kotiväkivaltaepäilystä sosiaalityöntekijälle varmistamatta, että viesti meni perille ja että poika turvattiin pikaisesti väkivallalta. Tämä olisi ollut mahdollista esimerkiksi soittamalla suoraan poliisille, kun sosiaalityöntekijä ei ollut tavoitettavissa. Tämän lisäksi pojalla oli havaittu päiväkodissa jo pitkään erilaisia vammoja, mutta niiden syitä ei ollut ilmeisesti selvitetty poikaa puhuttamalla, vaan uskottiin äidin selityksiä niiden aiheutumisesta.

On varmistettava, että meillä Espoossa ohjeistukset päiväkotien ja koulujen henkilökunnalle ovat sellaiset, että ne ennaltaehkäisevät mahdollisimman tehokkaasti lasten joutumista vakavan kotiväkivallan uhreiksi. Henkilökunnalla on tärkeää olla herkkyyttä myös monikulttuurisen väkivallan muotojen tunnistamiselle ja osaamista niihin puuttumiselle. Edellä mainittuihin liittyvät keskeisesti tyttöjen sukuelinten silpomisen uhka ja tyttöjen liikkumisen ja sosiaalisen kanssakäymisen ankara rajoittaminen.

Fyysisen väkivallan osalta voidaan kysyä, ohjataanko henkilökuntaa havaitsemaan lapsen vammoja? Jos vamma havaitaan, onko henkilökunta koulutettu puhuttamaan lasta oikealla tavalla, jotta jo päiväkodissa tai koulussa voidaan saada selkoa, onko lapsen vamma seurausta mahdollisesta kotiväkivallasta, jotta ei toisaalta kuormiteta turhaan ruuhkautunutta lastensuojelua? Entä onko henkilökuntaa koulutettu herkkyyteen havaita muutoksia lapsen käyttäytymisessä liittyen mahdollisiin väkivaltakokemuksiin?

Lapsen asian hoitaminen on tukevammalla pohjalla, jos lapsesta tehdyt havainnot eivät jää vain yhden ihmisen tietoon, vaan asiaa hoidetaan enemmän tiimissä. Onko henkilökuntaa ohjeistettu hoitamaan lapsen asiaa muutoin kuin yksin, jolloin lapsen tilanne hoidetaan varmemmin ohjeistuksen mukaisesti? Ovatko ohjeistukset riittävän yhdenmukaiset ja selkeät? Velvoittaako ohjeistus varmistamaan, että viesti lastensuojeluun menee perille ja siihen reagoidaan riittävällä tavalla?

Me Espoon kaupunginvaltuutetut esitämme prosessien tarkistamista Espoon osalta päiväkotien ja koulujen henkilökunnan ohjeistuksessa ja koulutuksessa, jotta voimme varmistua päiväkotien ja koulujen henkilökunnan puuttuvan riittävän tehokkaasti lapsia mahdollisesti uhkaavaan kotiväkivaltaan. Henkilökunnalla olisi oltava herkkyyttä ja osaamista tunnistaa mahdollisia kotiväkivaltatilanteita, puhutella lasta oikein tilanteen selvittämiseksi sekä ohjeistus varmistaa riittävä avun saanti lapselle, jotta hänen turvallisuutensa on varmistettu.

Espoossa 22.4.2024 Kajava Henna

Lähteitä: Yle (12.2.2024): Epäillyn lapsimurhan karneat yksityiskohdat paljastuivat oikeudessa – lapsi olisi voinut pelastua, jos olisi saanut heti hoitoa: <https://yle.fi/a/74-20073753>

Länsiväylä (19.2.2024): Espoolaiset sytyttivät kynttilän julmalla tavalla menehtyneelle 4-vuotiaalle joensuulaispojalle:
https://www.lansivayla.fi/paikalliset/6570649?utm_term=Autofeed&utm_medium=Social&utm_source=Facebook&fbclid=IwAR3LZ4GG7-zSkFc0uDptb0XTpo5vB9nelsevVagaf3GLqZ3u0LlxihKwjQY#Echob

Juuti Sini

Stenholm Elena

Keronen Jiri

Lindholm Julia